
Datum 2026-05-29
Anteckningar förda av Elin Sjöstrand
Strateg
0728-854865

Minnesanteckningar Områdesnätverk Äldre

Tid: 2026-05-29 kl. 13:00-15:30
Plats: Digitalt via Teams

Inbjudna:

Delregion Nordväst: Suzanne Madar Bilalli (Båstad) Tina Olofsson (Helsingborg)
Delregion Mellersta: Ulrika Bengtsson (Burlöv), Pia Johnsson (Lund)
Delregion Malmö: Petter Yngvesson, Berne Forzelius (Malmö)
Delregion Sydväst: Johan Greco (Vellinge), Alexandra Knöös (Trelleborg)
Delregion Nordost: Sebastian Larsson (Bromölla), Nadja Lindvall (Kristianstad)
Delregion Sydost: Fatima Cokic (Ystad), Damir Babic (Skurup)
Skånes Kommuner: Anna Lanje, Elin Sjöstrand
Region Skåne: Johan Nilsson och Ylva Nilsson

Frånvarande: Ulrika Bengtsson, Berne Forzelius, Johan Greco

Ny deltagare: Tina Olofsson

Gäster: Johan Nilsson och Ylva Nilsson

1. Välkomna

AL välkomnade deltagarna.

2. Information från Region Skåne – tandvård/upsökande verksamhet

Johan Nilsson och Ylva Nilsson från Region Skåne informerade om den uppsökande tandvårdsverksamheten, med särskilt fokus på äldre och personer med särskilda behov. Regionen har upphandlat tjänsten enligt LoU och det är för närvarande Oral Care som utför. I den uppsökande verksamheten ingår;

- Munhälsobedömning i patientens eget hem.
- Utbildning av omvårdnadspersonal i munvård.
- Det är också viktigt att identifiera omsorgsberoende personer.

Presentationen omfattade även kopplingar till gällande riktlinjer, lagstiftning och avtal.

Följande områden belystes:

- Målgrupper för uppsökande verksamhet
- Verksamhetens syfte
- Riskfaktorer för nedsatt oral hälsa hos personer med begränsad autonomi
- Konsekvenser av bristande munhälsa

- Uppföljning och redovisning av verksamheten
- Distribution av uppföljningsresultat till kommunernas medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS)

JN och YN bjöd in till dialog. Flera deltagare bekräftade att de tagit del av uppföljningsresultat via MAS samt uttryckte uppskattning för den uppsökande verksamheten.

I diskussionen lyftes följande utvecklingsområden:

- Den nuvarande tröskeln för att erhålla tandvårdsintyg i Skåne upplevs som hög.
- Behov av att möjliggöra tidigare insatser, exempelvis i direkt anslutning till demensdiagnos.
- Önskemål om att hälso- och sjukvårdspersonal (HSL) i större utsträckning involveras vid svårare munhälsoproblem, istället för att ansvaret enbart ligger på omsorgspersonal (SoL).

Vidare diskuterades utmaningar kopplade till brukare som avböjer hjälp. Balansen mellan respekt för självbestämmande och omsorgsansvar betonades. Utbildningsinsatser, exempelvis genom Silviasystrar, lyftes som stöd i bemötande. PJ informerade om en kommande föreläsning i ämnet vid Skånska demensdagen den 25 september.

3. Tema 2026 - erfarenhetsutbyte Kompetensförsörjning

Delregion Nordost, representerad av Nadja Lindvall och Sebastian Larsson, presenterade sitt arbete med kompetensförsörjning.

Kristianstad

NL beskrev arbetet i Kristianstad, som utgår från SKR:s strategier för att säkra kompetensförsörjningen samt modellen ARUBA (attrahera, rekrytera, utveckla och behålla). Ett tydligt fokus finns på innovation, definierat som nytt, nyttigt och nyttiggjort.

Innovationsarbetet syftar till att:

- Ge kunder och patienter bättre möjligheter att leva ett självständigt liv och förbättra livskvalitet,
- Frigöra resurser,
- Medarbetare till rätt arbetsuppgifter.

Exempel på insatser:

- Äldreomsorgslyftet (ÄO-lyftet)
- Samverkan med VO-College
- Förbättrade introduktionsprocesser
- Yrkesresan
- Stjärnmärkning
- Strategiska och konsultativa team
- Ökad grundbemanning
- Arbete med friskfaktorer
- Utveckling av välfärdsteknik

- NL kommer att dela tre filmer med nätverket, alternativt visa dem vid nästa fysiska träff i Lund.

Bromölla

SL redogjorde för Bromöllas arbete, som utgår från en workshop baserad på Örebromodellen. En kompetensmodell är under framtagande med syfte att:

- möta kompetenskrav utifrån lagstiftning och Socialstyrelsens rekommendationer kring formell kompetens,
- möta behovet av kompetensförflyttning inom ordinarie verksamhet utifrån verksamhetsbehov,
- möta aktivitetskrav,
- möta medarbetarens vilja till utveckling
- samt samarbeta med utbildning och arbetsmarknadsenheter (AME).

Kommunen utreder även möjligheten att bedriva undersköterskeutbildning i egen regi i samarbete med Komvux, med anpassade studietider.

- Nätverket uttryckte stort intresse för denna satsning. SL återkommer med löpande information.

4. Information/frågor från delregionerna

Respektive delregion informerade till nätverket kring aktuella frågeställningar i kommunerna.

- NL lyfte förändringen gällande fast omsorgskontakt och att det nu är beslutat "ska" i stället för "bör" som vi hade hoppats på.
- PJ berättade att det pratas om utbildningar och Yrkesresan i deras delregion just nu. Det är mycket utbildningar och kommunerna funderar på vad Yrkesresan ska ersätta och inte. ES återkopplar att det är något som det pratas om i nätverket med kontaktpersonerna för Yrkesresan också. ES betonade att Yrkesresan är avsedd att just ersätta, inte komplettera, befintliga utbildningar. En systematisk jämförelse av kursinnehåll rekommenderas i takt med att kurser publiceras.

AL informerade om statsbidraget för FINGER-modellen och hur man har valt att använda dessa medel i Skåne. Syftet med statsbidraget är att initiera, utveckla eller sprida arbetet med den multimodala FINGER-modellen. Region Skåne ansvarar för projektledningen, och följande aktiviteter planeras under hösten:

- Implementering av verktygen för en säker och sömlös vård,
- Kvalitetssäkra informationsmaterial och lägga på en webbsida att länka till,
- Sammanställa information till invånare via tex. 1177 eller utveckling.skane.se,
- Kampanj, via Region Skåne på sociala medier under hösten,
- Spridnings/informationskonferens.

5. Nationell information

Socialstyrelsens lägesbild: Andel äldre med hemtjänstinsatser minskar - vad kan det bero på?

AL redogjorde för Socialstyrelsens analys kring minskad andel äldre med hemtjänst. Bedömningen överensstämmer med regionala iakttagelser.

Reflektioner från nätverket:

- Förändringen vad gäller insatser kommer troligen variera över tid (PY)
  - HSL-perspektivet saknas i prognoser, vilket begränsar helhetsbilden (PY)
  - Skåne avviker i Ensolutions tjänst "Kuben" genom högre andel "tyngre" HSL-insatser (TO)
- AL tar med synpunkten om att bredda analysen av lägesbilden att även inkludera HSL-insatser till SKR och Socialstyrelsen.

Språkravet

AL uppdaterade nätverket om det stöd som Socialstyrelsen har tagit fram gällande språkravet.

Diskussion på nationell nivå pekar på att ansvaret i hög grad lagts på verksamheterna. SKR:s medskick är att utifrån lokala behov prioritera i det stödmaterial som kommer produceras.

Att utvärdera förebyggande och hälsofrämjande arbete för äldre - metodstöd

Information gavs om nytt metodstöd för utvärdering av hälsofrämjande och förebyggande arbete, riktat till verksamhetsutvecklare eller motsvarande.

Övrigt:

- **NUSO äldre - dialog pågår.**

SKR för dialog med Äldrecentrum i Stockholm stad samt Karlstad universitet. SKR tittar på hur finansieringen skulle kunna se hur samt se var glappet finns som är intressant att undersöka. Kommer gå ut i oktober till socialchefsnätverket.

- **Stärkt tillsyn IVO - med syfte att öka tryggheten för äldre.**

Under 2026 kommer Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att stärka tillsynen inom äldreomsorgen för att öka tryggheten för äldre. Granskningen kommer att genomföras i flera steg och omfattar landets samtliga kommuner.

1. Granska om socialnämnderna har rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda risker och missförhållanden när det gäller brott mot äldre inom äldreomsorgen. IVO ska även granska följsamheten till de så kallade lex Sarah-bestämmelserna.

2. I nästa steg planerar IVO att genomföra en fördjupad tillsyn av ett urval kommuner där det bedöms att det finns en förhöjd risk för brister inom området. Fördjupningen genomförs genom inspektioner där företrädare för ansvarig ledning och nämnd i respektive kommun intervjuas.

Granskningen ska även omfatta socialtjänstens eller berörda verksamheters åtgärder vid händelse av brott eller misstanke om brott mot äldre inom äldreomsorgen, samt hur dessa åtgärder följs upp.

- **Information om SKR:s kunskapsträffar till hösten**

25 september: Yrkesresan som verktyg för arbetsplatslärande

9 oktober: ISU – att skapa lokal kunskap

20 november: Praktisknära forskning

- **Information om samarbetsrum**

Anmäl dig till samarbetsrum "Ny socialtjänstlag fokus äldreomsorg".

6. Yrkesresan äldre

ES presenterade aktivitetsplanen för Yrkesresan Äldre för hösten då den regionala uppstarten sker samt gav en statusuppdatering kring publicerade kurser och kursproduktionen framöver.

7. Övrigt

Nästa möte: 18 september (fysiskt)

Delregion nordväst har i uppdrag att presentera sitt arbete om kompetensförsörjning.

Aktuellt till hösten – Skånes Kommuner

- 9 september: Stärkt stöd till anhöriga
- 24 september: Kick-off Yrkesresan Äldre
- 25 september: Skånska demensdagen

- 9 oktober: FoU socialtjänst: Regional konferens
- Nätverksträffar nationella demensstrategin

Vid anteckningarna
Elin Sjöstrand, Strateg